Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

8 päivänä syyskuuta 2021 *

Henkilöstö – Sopimussuhteiset toimihenkilöt – Henkilötietojen ilmaiseminen – Avustuspyyntö – Hylkääminen – Henkilölle vastaisen toimen antajalta puuttuva toimivalta – Ulkopuolisen asianajotoimiston laatima ja allekirjoittama asiakirja – Vastuu – Aineeton vahinko

Asiassa T-52/19,

AH, edustajanaan asianajaja N. Montigny,

kantajana,

vastaan

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound), asiamiehinään F. van Boven ja M. Jepsen, avustajanaan C. Callanan, solicitor,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 270 artiklaan perustuvasta kanteesta, jolla vaaditaan yhtäältä ulkopuolisen asianajotoimiston 22.3.2018 laatiman ja allekirjoittaman päätöksen, joka koskee kantajan esittämää henkilötietojensa ilmaisemiseen liittyvää avustuspyyntöä, kumoamista ja vahingonkorvausta, ja toisaalta kantajalle kyseisestä päätöksestä ja mainitusta ilmaisemisesta väitetysti aiheutuneen aineettoman vahingon korvaamista,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Kanninen sekä tuomarit N. Półtorak ja M. Stancu (esittelevä tuomari),

kirjaaja: hallintovirkamies L. Ramette,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 8.12.2020 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

Asian tausta ja kanteen nostamisen jälkeiset tosiseikat

1 Kantaja AH on Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) sopimussuhteinen toimihenkilö.

2 Kantaja teki 13.6.2017 Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 90 artiklan 1 kohdan nojalla hakemuksen, jossa se pyysi tehtäväryhmänsä uudelleenluokittelua taannehtivasti. Eurofound hylkäsi tämän hakemuksen 11.7.2017 tekemällään päätöksellä.

3 Kantaja teki kyseisestä päätöksestä valituksen 8.9.2017 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan nojalla (jäljempänä 8.9.2017 tehty valitus), jonka Eurofoundin viranomainen, jolla on oikeus tehdä palvelukseen ottamista koskevia sopimuksia (jäljempänä työsopimusten tekemiseen toimivaltainen viranomainen), hylkäsi 8.1.2018. Kantaja ei ole valittanut viimeksi mainitusta päätöksestä.

”hrlink”-tiedoston löytäminen

4 Kantaja löysi 12.1.2018 ”hrlink”-nimisen tiedoston (jäljempänä hrlink-tiedosto), joka oli Eurofoundin henkilöstön saatavilla eräällä Eurofoundin palvelimella. Kyseisessä tiedostossa oli useita luottamuksellisia Eurofoundin henkilöstöä koskevia alatiedostoja, muun muassa 8.9.2017 tehtyä valitusta koskeva asiakirja-aineisto (jäljempänä riidanalainen asiakirja-aineisto). Kyseiseen asiakirja-aineistoon sisältyi asiakirjoja, jotka koskivat 8.9.2017 tehdyn valituksen käsittelyä, muun muassa 9.9.2017 lähetetty sähköposti, jossa [*luottamuksellinen*] [1] ja [*luottamuksellinen*] keskustelivat muun muassa mahdollisuudesta aloittaa kantajaa koskeva kurinpitomenettely hänen 8.9.2017 tehdyssä valituksessa esittämiensä virheellisten väitteiden vuoksi.

5 Löydettyään hrlink-tiedoston kantaja lähetti 15.1.2018 riidanalaisen asiakirja-aineiston hyperlinkin useille kollegoille ja pyysi heitä tarkistamaan, pääsivätkö he kyseiseen asiakirja-aineistoon. Saatuaan vahvistuksen kollegoiltaan kantaja ilmoitti asiasta samana päivänä sähköpostitse Euroopan tietosuojavaltuutetulle (jäljempänä tietosuojavaltuutettu). Tietosuojavaltuutettu aloitti asiaa koskevan tutkimuksen, joka rekisteröitiin numerolla [*luottamuksellinen*] (jäljempänä tietosuojavaltuutetun ensimmäinen tutkimus).

6 Ammattiliitto [*luottamuksellinen*] ilmoitti 30.1.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä johtajalle, että Eurofoundin työntekijän, joka oli myös kyseisen Eurofoundiin kuuluvan ammattiliiton hallituksen jäsen, henkilötietoja oli paljastettu.

2.2.2018 esitetty vaatimus ja riidanalainen päätös

7 Kantaja lähetti 2.2.2018 asianajajansa kautta tuolloin palveluksessa olleille johtajalle ja henkilöstöpäällikölle sähköpostin (jäljempänä 2.2.2018 esitetty vaatimus), jossa hän ensinnäkin pyysi apua siinä, että Eurofound tutkii riidanalaisen asiakirja-aineiston tarkastelussa ilmenneitä kantajan esimiesten vakavia puutteita, jotka koskevat muun muassa hänen henkilötietojensa

[1] Luottamukselliset tiedot on poistettu.

ilmaisemista ja [*luottamuksellinen*] 9.9.2017 lähetetyssä sähköpostiviestissä antamia lausuntoja, sekä toiseksi esitti henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohtaan perustuvan vahingonkorvausvaatimuksen, jossa vaaditaan 60 000 euron korvausta näistä puutteista aiheutuneesta vahingosta.

8 Irlantilainen asianajotoimisto (jäljempänä ulkopuolinen asianajotoimisto) vahvisti 14.2.2018 vastaanottaneensa Eurofoundin puolesta 2.2.2018 esitetyn vaatimuksen.

9 Ulkopuolinen asianajotoimisto ilmoitti 22.3.2018 tekemällään päätöksellä (jäljempänä riidanalainen päätös) kantajalle, että hänen 2.2.2018 esitettyyn vaatimukseen sisältyvä korvausvaatimuksensa oli hylätty sillä perusteella, ettei hänen henkilötietojaan ollut paljastettu tahallisesti, minkä vuoksi hänellä ei ole oikeutta saada vahingonkorvausta. Ulkopuolinen asianajotoimisto täsmensi kyseisessä päätöksessä lisäksi, ettei hrlink-tiedostoa ollut suojattu ja että Eurofound aikoo aloittaa tätä turvallisuusvajetta koskevan sisäisen tutkimuksen. Se pyysi tätä varten kantajaa vastaamaan tiettyihin kysymyksiin siitä, miten hän itse pääsi kyseiseen tiedostoon.

10 Kun riidanalainen päätös oli tehty, kantajan asianajaja lähetti ulkopuoliselle asianajotoimistolle 5. 4. ja 9.5.2018 kaksi sähköpostiviestiä, joihin kyseinen asianajotoimisto vastasi 26.4. ja 1.6.2018 lähetetyillä sähköpostiviesteillä. Näissä sähköpostiviesteissä pyrittiin selventämään kyseisen päätöksen sisältöä ja ulottuvuutta, muun muassa edellä 9 kohdassa mainitun tutkimuksen laajuutta.

11 Kantaja valitti 21.6.2018 riidanalaisesta päätöksestä henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan nojalla (jäljempänä 21.6.2018 tehty valitus), jossa se vaati ensisijaisesti, että Eurofound kumoaa kyseisen päätöksen ja tekee tutkimuksen, jota hän oli pyytänyt ennen henkilötietojensa paljastamiseen perustuvan korvausvaatimuksen hylkäämistä, ja määrää kurinpitoseuraamuksen henkilötietojen paljastamisesta vastuussa oleville henkilöille yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18.12.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 (EUVL 2001, L 8, s. 1) 49 artiklan mukaisesti, ja toissijaisesti, että hänelle maksetaan 30 000 euron suuruinen korvaus aiheutuneesta aineettomasta vahingosta.

12 Ulkopuolinen asianajotoimisto ilmoitti kantajalle 18.10.2018 tekemällään päätöksellä, että hänen valituksensa oli hylätty. Kyseisen päätöksen oli allekirjoittanut eräs kyseisen asianajotoimiston asianajaja ”Eurofoundin laillisena edustajana”.

Eurofoundin kantajan esittämän avustuspyynnön ja hrlink-tiedostoon liittyvän turvallisuusvajeen paljastumisen jälkeen toteuttamat toimet

13 Kahdella 2.2.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä Eurofound yhtäältä tiedotti henkilöstölle suojaamattomasta pääsystä hrlink-tiedostoon ja asiaa koskevien korjaustoimenpiteiden toteuttamisesta sekä toisaalta ilmoitti tästä turvallisuusvajeesta tietosuojavaltuutetulle. Viimeksi mainitun sähköpostiviestin jälkeen tietosuojavaltuutettu aloitti tutkimuksen, joka rekisteröitiin numerolla [*luottamuksellinen*] (jäljempänä tietosuojavaltuutetun toinen tutkimus).

14 Eurofoundin tietosuojavastaava (jäljempänä tietosuojavastaava) laati 28.3.2018 ensimmäisen selvityksen hrlink-tiedostoon liittyvästä turvallisuusvajeesta.

15 Tietosuojavaltuutettu ilmoitti 3.4.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä Eurofoundille, että suojaamattomasta pääsystä kyseiseen tiedostoon johtuvasta henkilötietojen vakavasta paljastamisesta huolimatta siihen mennessä toteutetut korjaustoimenpiteet olivat tyydyttäviä ja että tietosuojavaltuutetun toinen tutkimus aiotaan siksi päättää.

16 Tietosuojavastaava pyysi 13.4.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä kantajaa täyttämään kyselylomakkeen, joka liittyi meneillään olleeseen tietosuojavastaavan tutkimukseen, jotta tietosuojavaltuutetulle ja johtajalle voitiin laatia selvitys suojaamattomasta pääsystä hrlink-tiedostoon. Kantaja vastasi hänelle samana päivänä ottavansa yhteyttä asianajajaansa, joka täsmensi tietosuojavastaavalle 20.4.2018 kantajan kannan kyseisestä tutkimuksesta.

17 Tietosuojavastaava ilmoitti 24.5.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä tietosuojavaltuutetulle suojaamatonta pääsyä hrlink-tiedostoon koskevan sisäisen tutkimuksen edistymisestä. Kyseisen sähköpostiviestin jälkeen tietosuojavaltuutettu ilmoitti 14.12.2018 Eurofoundille uudelleen aikovansa päättää toisen tutkimuksensa.

18 Tietosuojavaltuutettu ilmoitti Eurofoundin henkilötietojen käsittelystä vastaavana tahona 4.7.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä johtajalle kantajan tietosuojavaltuutetulle tekemästä kantelusta ja tiedusteli, haluaako tämä esittää tietosuojavaltuutetun ensimmäisen tutkimuksen yhteydessä huomautuksia kantajan väitteistä. Johtaja vastasi 1.8.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä.

19 Tietosuojavastaava ilmoitti 18.10.2018 lähetetyllä sähköpostiviestillä tietosuojavaltuutetulle, että Eurofound oli pyytänyt hrlink-tiedostoon liittyvän turvallisuusvajeen yhteydessä tietoteknistä asiantuntija-apua ulkopuoliselta yhtiöltä, jonka loppukertomus oli vahvistanut, että kyseiseen tiedostoon oli päässyt ainakin vuodesta 2014 alkaen ja ettei sen turvallisuusparametreihin ollut tehty mitään tarkoituksellista muutosta riidanalaisen asiakirja-aineiston paljastamiseksi.

20 Johtaja ilmoitti 21.6.2019 lähetetyllä sähköpostiviestillä tietosuojavaltuutetulle kantajan tekemään kanteluun liittyvistä viimeaikaisista tapahtumista ja unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa vireillä olevasta kanteesta. Tietosuojavaltuutettu vastasi 3.7.2019 Eurofoundille, että sen ensimmäinen tutkimus keskeytetään tämän oikeusasteen käsittelyn päättävän ratkaisun antamiseen asti. Kantajalle lähetettiin samanlainen sähköpostiviesti 31.7.2019.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

21 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 28.1.2019 toimittamallaan kannekirjelmällä. Kantaja pyysi samana päivänä päivätyllä erillisellä asiakirjalla unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 66 artiklan mukaisesti tunnistetietojen poistamista, ja hänen pyyntönsä hyväksyttiin 11.3.2019.

22 Eurofound jätti vastinekirjelmänsä 26.4.2019. Samana päivänä päivätyllä erillisellä asiakirjalla Eurofound pyysi eräiden kannekirjelmään sisältyvien tietojen poistamista yleisön saatavilta unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 66 artiklan mukaisesti.

23 Kantaja jätti 10.7.2019 vastauksensa, jossa se vaati myös prosessinjohtotoimia. Hän pyysi samana päivänä päivätyllä erillisellä asiakirjalla eräiden vastaukseensa sisältyvien tietojen poistamista yleisön saatavilta.

24 Kantaja jätti 12.8.2019 näytön esittämistä koskevan pyynnön unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon. Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 20.8.2019 päivätyllä kirjeellä Eurofoundia esittämään vastauksessaan huomautuksensa kyseisestä näyttöä koskevasta pyynnöstä.

25 Eurofound jätti vastauksensa 18.9.2019. Samana päivänä päivätyllä erillisellä asiakirjalla se pyysi uudelleen, että eräät tiedot poistetaan yleisön saatavilta kaikista käsiteltävään asiaan liittyvistä asiakirjoista, myös kantajan ja vastaajan vastauksista.

26 Kantaja vaati 20.9.2019 unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 68 artiklan mukaisesti ensisijaisesti asian T-630/19, AH v. Eurofound, yhdistämistä käsiteltävään asiaan, ja toissijaisesti siltä varalta, ettei asioiden yhdistämistä hyväksytä, asian T-630/19 käsittelyn lykkäämistä. Eurofound esitti näitä pyyntöjä koskevat huomautuksensa 29.10.2019.

27 Unioin yleisen tuomioistuimen presidentti nimesi 17.10.2019 hyvään oikeudenhoitoon liittyvistä syistä perustellulla päätöksellä asianomaisia tuomareita kuultuaan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 27 artiklan 3 kohdan mukaisesti asiaan uuden esittelevän tuomarin, joka kuuluu unioin yleisen tuomioistuimen ensimmäiseen jaostoon.

28 Unionin yleinen tuomioistuin ilmoitti 20.11.2019 päivätyllä kirjeellä asianosaisille, että käsittelyn kirjallinen vaihe oli päätetty ja että ensimmäisen jaoston puheenjohtaja oli päättänyt olla yhdistämättä nyt käsiteltävää asiaa asiaan T-630/19 menettelyn kyseisessä vaiheessa.

29 Kantaja esitti 2.12.2019 unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisen perustellun pyynnön tulla kuulluksi asian käsittelyn suullisessa vaiheessa.

30 Kantaja jätti 13.1.2020 uuden näytön esittämistä koskevan pyynnön, josta Eurofound esitti huomautuksensa 7.2.2020.

31 Unionin yleinen tuomioistuin yhdisti käsiteltävän asian 1.10.2020 tekemällään päätöksellä asiaan T-630/19, AH v. Eurofound, käsittelyn suullista vaihetta varten.

32 Unionin yleinen tuomioistuin aloitti samana päivänä asian käsittelyn suullisen vaiheen ja päätti esittää asianosaisille kirjallisesti vastattavia kysymyksiä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 89 artiklan mukaisina prosessinjohtotoimenpiteinä. Asianosaiset vastasivat näihin kysymyksiin asetetussa määräajassa.

33 Unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäinen jaosto päätti 13.11.2020 unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 89 artiklan nojalla esittää Eurofoundille uusia kirjallisesti vastattavia kysymyksiä, joihin se vastasi asetetussa määräajassa.

34 Eurofound esitti 25.11.2020 näytön esittämistä koskevan pyynnön. Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 30.11.2020 kantajaa esittämään huomautuksensa tästä näytön esittämistä koskevasta pyynnöstä suullisesti istunnossa.

35 Eurofound esitti 1.12.2020 pyynnön saada poiketa kieliä koskevista järjestelyistä, jotta se voisi käyttää englannin kieltä. Unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtaja päätti 3.12.2020 olla hyväksymättä Eurofoundin pyyntöä saada käyttää englannin kieltä asianosaisten kuulemiseksi pidettävässä istunnossa, koska unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 1 artiklan 2 kohdan f alakohdan ja 45 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan unionin elin tai laitos ei voi esittää tällaista poikkeusta koskevaa pyyntöä.

36 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 8.12.2020 pidetyssä istunnossa.

37 Kantaja vaatii kanteessaan lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa Eurofoundin maksamaan 30 000 euroa korvauksena hänen henkilötietojensa paljastamisesta ja 2.2.2018 esitetyn vaatimuksen hylkäämisestä aiheutuneesta aineettomasta vahingosta

– velvoittaa Eurofoundin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

38 Komissio vaatii vastineessaan, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää kumoamis- ja vahingonkorvauskanteen kokonaisuudessaan tutkimatta ja hylkää sen kokonaisuudessaan perusteettomana

– velvoittaa kantajan korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

39 Kantaja vaatii vastauksessaan lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin

– hyväksyy hänen asiakirjojen toimittamista koskevan vaatimuksensa ja pyytää Eurofoundia esittämään kaikki sen edustajille annetut valtuutukset kaikissa oikeudenkäyntiä edeltävissä ja oikeudenkäynnin vaiheissa

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa Eurofoundin maksamaan korvauksen, jonka määräksi arvioidaan 200 000 euroa ja johon lisätään tuomion julistamispäivästä alkaen Euroopan keskuspankin (EKP) vahvistaman koron mukaiset lailliset viivästyskorot

– velvoittaa Eurofoundin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

40 Eurofound vaatii vastauksessaan, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää tutkimatta kaikki kantajan vastauksessa esitetyt Eurofoundin edustajien valtuutuksia koskevien asiakirjojen toimittamiseen liittyvät vaatimukset tai joka tapauksessa hylkää ne perusteettomina

– tutkii vastineessa esitetyn vaatimuksen mukaisesti ainoastaan kanteessa esitetyt vaatimukset ja lausuu ainoastaan niistä sekä hylkää uudet korvausvaatimukset, niitä koskevat kanneperusteet ja niiden tueksi esitetyn näytön, joka esitettiin ensimmäisen kerran kantajan vastauksessa sekä 1.8.2018 päivätyn tietosuojavaltuutetulle osoitetun kirjeen että kantajan vastauksen liitteissä 9, 10 ja 13 esitettyjen asiakirjojen osalta

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Kumoamisvaatimukset

41 Kantaja esittää kumoamisvaatimustensa tueksi seitsemän kanneperustetta, joista ensimmäinen perustuu henkilölle vastaisen toimen antajalta puuttuvaan toimivaltaan, toinen avustamisvelvollisuuden laiminlyöntiin ja hänen korvausvaatimuksensa ennenaikaiseen hylkäämiseen, kolmas hallinnon kannan ristiriitaisuuteen, perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiin ja kuulluksi tulemista koskevan oikeuden loukkaamiseen, neljäs henkilöstösääntöjen 26 artiklan ja henkilötietojen suojaa koskevaa oikeutta koskevien säännösten ja määräysten rikkomiseen, viides eturistiriitaan sekä hallinnon objektiivisuus-, puolueettomuus- ja riippumattomuusvelvollisuuden laiminlyöntiin, kuudes harkintavallan väärinkäyttöön ja seitsemäs henkilöstösääntöjen 17 artiklan rikkomiseen ja ammattiyhdistystoiminnan luottamuksellisuuden loukkaamiseen.

42 Kantaja väittää toisessa kanneperusteessaan muun muassa, että riidanalaisessa päätöksessä hylättiin hänen korvausvaatimuksensa ennenaikaisesti. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimielimen päätös, jolla vahingonkorvausvaatimus hylätään, on kuitenkin erottamaton osa sitä hallinnollista menettelyä, joka edeltää unionin yleisessä tuomioistuimessa nostettavaa vahingonkorvauskannetta, ja näin ollen tästä päätöksestä esitettyjä kumoamisvaatimuksia ei voida arvioida itsenäisesti suhteessa vahingonkorvausvaatimuksiin (ks. vastaavasti tuomio 6.5.2019, Mauritsch v. INEA, T-271/18, ei julkaistu, EU:T:2019:286, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Koska kantaja on esittänyt vahingonkorvausvaatimuksia, joissa vaaditaan muun muassa hänen henkilötietonsa paljastamisesta väitetysti aiheutuneen aineettoman vahingon korvaamista (ks. jäljempänä 82 kohta), käsiteltävässä asiassa ei ole tarpeen lausua itsenäisesti tämän korvausvaatimuksen hylkäämistä koskevista kumoamisvaatimuksista.

Kumoamisvaatimusten tutkittavaksi ottaminen

43 Vetoamatta muodollisesti siihen, että kumoamisvaatimukset on jätettävä tutkimatta, Eurofound väittää, että ne on jätettävä tutkimatta, koska kantajalla ei ole selkeää, tosiasiallista ja ajankohtaista asiavaltuutta, sillä Eurofound ei ole kieltäytynyt tekemästä hänen henkilötietojensa paljastamista koskevaa tutkimusta ja on aina tehnyt tässä asiassa yhteistyötä tietosuojavaltuutetun kanssa. Kantaja kiistää nämä väitteet ja toteaa lähinnä, ettei Eurofoundin tekemällä tutkimuksella pyritty koskaan vastaamaan 2.2.2018 esitettyihin vaatimuksiin eli määrittämään hänen henkilötietojensa paljastamisen syy ja siitä vastuussa olevat henkilöt.

44 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostama kumoamiskanne voidaan tutkia vain siltä osin kuin tällä henkilöllä on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tällainen intressi edellyttää sitä, että kanteen lopputulos voi tuottaa kantajalle etua. Tämä etu voi muodostua yhtä hyvin aineellisista ja aineettomista eduista kuin kantajan tulevaisuudennäkymistä (ks. määräys 20.10.2009, Lebard v. komissio, T-89/06, ei julkaistu, EU:T:2009:408, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Käsiteltävässä asiassa kantaja riitauttaa avustuspyyntönsä hylkäämisen siltä osin kuin siinä pyydettiin toteuttamaan ulkopuolisen tahon valvonnassa hallinnollinen tutkimus, joka koskee hänen henkilötietojensa väitetysti laitonta paljastamista kolmansille osapuolille ilman hänen etukäteen antamaansa suostumusta ja tällaisesta paljastamisesta vastuussa olevien henkilöiden

määrittämistä. Tämän toteamuksen perusteella voidaan päätellä, että käsiteltävä kanne voi tuottaa kantajalle etua siltä osin kuin riidanalaisen päätöksen kumoaminen voisi saada Eurofoundin tekemään tällaisen tutkimuksen.

46 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että kantajan kumoamisvaatimukset täyttävät tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

Kumoamisvaatimusten perusteltavuus

– Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee henkilölle vastaisen toimen antajan toimivallan puuttumista

47 Ensimmäisessä kanneperusteessaan kantaja väittää, että riidanalaisen päätöksen ja valituksen hylkäämistä koskevan päätöksen yhteydessä on tehty toimivallan puutteesta johtuva virhe, koska ne on tehnyt ulkopuolinen asianajotoimisto, jota ei voida pitää henkilöstösäännöissä tarkoitettuna viranomaisena.

48 Eurofound vaatii kyseisen kanneperusteen tutkimatta jättämistä, koska sitä ei ollut esitetty oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä, ja joka tapauksessa sen hylkäämistä perusteettomana. Ensinnäkin riidanalaisen päätöksen on laatinut ja allekirjoittanut Eurofoundia edustava ulkopuolinen asianajotoimisto Eurofoundin ohjeiden mukaan. Eurofound täsmentää tässä yhteydessä, että työsopimusten tekemiseen toimivaltaisen viranomaisen toimivaltuudet olivat yksinomaan johtajalla koko oikeudenkäyntiä edeltävä vaiheen ajan eikä niitä ole annettu ulkopuoliselle asianajotoimistolle. Toiseksi Irlannin oikeuden mukaan ulkopuolinen asianajotoimisto voi allekirjoittaa hallintoviranomaisen tekemän päätöksen. Kolmanneksi ulkopuolisen asianajotoimiston apuun turvauduttiin, koska kantaja oli itse pyytänyt oikeusavustajan apua. Neljänneksi työsopimusten tekemiseen toimivaltaisen viranomaisen päätöksiin ei sovelleta mitään muotoon liittyviä edellytyksiä, koska myöskään virkamiesten tai toimihenkilöiden pyynnöissä ei tarvitse noudattaa tällaisia vaatimuksia.

49 Sitä, sisältyikö lähinnä 21.6.2018 tehtyyn valitukseen nyt käsiteltävään kanneperusteeseen liitettävissä oleva väite, ei ole tarpeen selvittää, mutta on muistutettava, että kanneperuste, joka koskee henkilölle vastaisen toimen antajan toimivallan puuttumista, on oikeusjärjestyksen perusteita koskeva peruste, joka unionin yleisen tuomioistuimen on tarvittaessa tutkittava omasta aloitteestaan (ks. vastaavasti tuomio 17.11.2017, Teeäär v. EKP, T-555/16, ei julkaistu, EU:T:2017:817, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

50 Kyseinen kanneperuste on siten tutkittava aineellisesti.

51 On todettava, että ensinnäkin ulkopuolinen asianajotoimisto oli toimivaltainen laatimaan ja allekirjoittamaan riidanalaisen päätöksen. Toisin kuin kantaja väittää, unionin yleiselle tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ei sen sijaan ilmene, ettei kyseinen asianajotoimisto toiminut Eurofoundin ohjeiden mukaan. Yhtäältä on nimittäin kiistatonta, että kyseinen asianajotoimisto on aina ilmoittanut toimineensa Eurofoundin puolesta ja lukuun. Toisaalta Eurofoundin unionin yleiselle tuomioistuimelle toimittamat asiayhteyteen liittyvät seikat, jotka koskevat sen ulkopuolisen asianajotoimiston kanssa oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa käymää kirjeenvaihtoa, osoittavat, että kyseisen asianajotoimiston laatimista teksteistä oli sovittu Eurofoundin kanssa.

52 Toiseksi ulkopuoliselle asianajotoimistolle näin antamastaan toimivallasta laatia ja allekirjoittaa riidanalainen päätös Eurofound toteaa lähinnä, että kyseisellä asianajotoimistolla oli laillinen allekirjoitusvaltuutus.

53 Ulkopuoliselle asianajotoimistolle annetun riidanalaisen päätöksen tekemistä ja allekirjoittamista koskevan valtuutuksen luonteesta riippumatta on aluksi todettava unionin tuomioistuimen täsmentäneen toimivallan delegoinnin yhteydessä, että unionin toimielimellä tai elimellä on valtuudet säätää organisaatiota ja toimivallan delegointia sen omille päätöksentekoelimille koskevista toimenpiteistä etenkin sen oman henkilöstöhallinnon osalta (ks. vastaavasti tuomio 26.5.2005, Tralli v. EKP, C-301/02 P, EU:C:2005:306, 41–43 kohta).

54 Seuraavaksi on muistutettava, että henkilöstösääntöjen 2 artiklassa säädetään, että ”kukin toimielin määrää henkilöt, jotka kyseisessä toimielimessä käyttävät [– –] henkilöstösäännöissä nimittävälle viranomaiselle annettua toimivaltaa” ja että ”yksi tai useampi toimielin voi [– –] siirtää nimittävälle viranomaiselle annetun toimivallan osittain tai kokonaan jollekin toimielimistä taikka toimielinten yhteiselle elimelle, lukuun ottamatta virkamiesten nimityksiin, ylennyksiin ja siirtoihin liittyviä päätöksiä”. Toimivaltainen viranomainen on siis määritettävä kyseisen toimielimen ”sisällä”, joten toimivaltuudet voidaan lähtökohtaisesti antaa ainoastaan yhdelle tai useammalle kyseiseen toimielimeen riippuvuussuhteessa olevalle henkilölle. Ainoa henkilöstösäännöissä sallittu poikkeus koskee tilannetta, jossa yksi tai useampi toimielin päättää siirtää kyseiset toimivaltuudet jollekin toimielimistä tai toimielinten yhteiselle elimelle, mutta nämä toimivaltuudet eivät voi missään tapauksessa koskea virkamiesten nimityksiin, ylennyksiin ja siirtoihin liittyviä päätöksiä.

55 Lisäksi allekirjoitusvaltuutus on unionin hallinnon sisäistä organisaatiota koskeva normaali toimenpide, jolla se käyttää toimivaltuuksiaan. Tästä seuraa, että allekirjoitusvaltuutuksen perusteella ainoastaan toimihenkilöitä ja virkamiehiä voidaan lähtökohtaisesti valtuuttaa toteuttamaan hallinnon puolesta ja sen valvonnassa selkeästi määriteltyjä hallinnollisia hoito- ja hallintotoimenpiteitä (ks. vastaavasti tuomio 6.12.1994, Lisrestal ym. v. komissio, T-450/93, EU:T:1994:290, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

56 Lopuksi käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaisen valtuutuksen laillisuuden arvioinnissa on otettava huomioon henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklassa säädetty oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tarkoitus. Sen tarkoituksena on käynnistää toimielimen ja sen virkamiehen tai toimihenkilön välillä vuoropuhelu työsuhteessa mahdollisesti esiin tulleista ongelmista ja antaa niille siten mahdollisuus päästä sovinnolliseen ratkaisuun riidassa (ks. tuomio 12.3.2019, TK v. parlamentti, T-446/17, ei julkaistu, EU:T:2019:151, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Voidakseen ylläpitää tällaisessa vaiheessa tarvittavaa avoimuutta ja vuoropuhelua toimielimen on pysyttävä virkamiehen tai toimihenkilön yhteistyökumppanina koko tämän prosessin ajan.

57 Käsiteltävässä asiassa on edellä mainittujen periaatteiden perusteella katsottava, että vaikka Eurofoundilla on mahdollisuus saada ulkopuolisen asianajotoimiston neuvontaa henkilösääntöjen soveltamisalaan kuuluvassa oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä, tätä mahdollisuutta ei voida kuitenkaan pitää niin laajana, että Eurofound voisi valtuuttaa kyseessä olevan asianajotoimiston kaltaisen ulkopuolisen yksityisen sektorin yhteisön laatimaan ja allekirjoittamaan riidanalaisen päätöksen.

58 Tässä yhteydessä on todettava, että ainoa yhteistyökumppani, jonka kanssa kantaja oli yhteydessä koko oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn ajan, oli kyseinen ulkopuolinen asianajotoimisto eikä Eurofound. Kyseisellä asianajotoimistolla oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä ollut

hallitseva rooli siis esti Eurofoundia ja kantajaa käymästä työsuhteessa mahdollisesti esiin tulleita ongelmia koskevaa rauhallista vuoropuhelua, jonka ansiosta ne voisivat päästä sovinnolliseen ratkaisuun riidassa. Eurofound myös vahvisti tämän seikan istunnossa todetessaan, että ulkopuolisen asianajotoimiston edustusta käytettäessä otettiin myös huomioon, että 2.2.2018 esitetty korvausvaatimus on luonteeltaan ”riita-asia”.

59 Kolmanneksi on muistutettava, että hallinnolliseen menettelyyn sovelletaan viranomaisten toiminnalle ominaisia sääntöjä ja periaatteita. Erityisesti hyvän hallinnon periaate edellyttää, että toimivaltuuksien ja allekirjoitusvaltuuksien jakaminen toimielinten sisällä määritellään ja julkaistaan selvästi (ks. vastaavasti tuomio 17.11.2017, Teeäär v. EKP, T-555/16, ei julkaistu, EU:T:2017:817, 53 kohta ja tuomio 19.12.2019, XG v. komissio, T-504/18, EU:T:2019:883, 87 kohta). Oikeusvarmuuden periaatteen, jonka mukaan viranomaisen toimeen ei voida vedota yksityisiä vastaan ennen kuin yksityisillä on mahdollisuus tutustua kyseiseen toimeen, kunnioittaminen nimittäin edellyttää, että henkilöstösäännöissä nimittävälle viranomaiselle ja Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa työsopimusten tekemiseen toimivaltaiselle viranomaiselle myönnetyn toimivallan käyttöä koskevat päätökset julkaistaan asianmukaisesti niiden yksityiskohtaisten sääntöjen ja muotojen mukaisesti, joista päättäminen kuuluu hallinnolle, vaikka missään kirjoitetussa säännöksessä ei nimenomaisesti säädetäkään julkaisemisesta (ks. tuomio 30.11.2009, Wenig v. komissio, F-80/08, EU:F:2009:160, 90 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

60 Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin todettava, että vaikka Eurofound olisi voinut valtuuttaa ulkopuolisen asianajotoimiston laatimaan ja allekirjoittamaan riidanalaisen päätöksen, mikään asiakirja-aineistoon sisältyvä seikka ei osoita, että tämä valtuutus oli määritelty selvästi tai etenkään julkaistu.

61 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että riidanalainen päätös on laiton, koska sen on laatinut ja allekirjoittanut ulkopuolinen asianajotoimisto.

62 Eurofoundin esittämät muut väitteet eivät kyseenalaista tätä päätelmää.

63 Ensinnäkin on muistutettava, ettei Eurofoundiin sovelleta Irlannin oikeutta määritettäessä, mikä viranomainen on toimivaltainen hylkäämään henkilöstösääntöjen 24 artiklaan perustuvan avustuspyynnön ja virkamiehen henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdan nojalla esittämän korvausvaatimuksen. Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön luomisesta 26.5.1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1365/75 (EYVL 1975, L 139, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 24.6.2005 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1111/2005 (EUVL 2005, L 184, s. 1), johdanto-osan viimeisestä perustelukappaleesta, luettuna yhdessä saman asetuksen 17 artiklan kanssa, käy nimittäin ilmi, että Eurofound perustettiin osaksi unionin järjestelmää ja se noudattaa unionin oikeutta ja että sen henkilöstöön, joka on palkattu 4.8.2005 jälkeen, sovelletaan henkilöstösääntöjä. Vaikka ulkopuolinen asianajotoimisto voisi siihen sovellettavan kansallisen oikeuden perusteella laatia ja allekirjoittaa julkishallinnon tekemän päätöksen, tällaista sääntöä ei siis voitaisi soveltaa henkilöstösääntöjen perusteella tehtäviin päätöksiin.

64 Toiseksi Eurofound ei voi pätevästi väittää, että koska kantajaa avusti asianajaja, senkin oli käytettävä ulkopuolisen asianajotoimiston palveluja.

65 Tältä osin riittää, kun muistutetaan, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asianomaista ei voida kieltää turvautumasta asianajajaan oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä (ks. vastaavasti tuomio 5.11.1991, parlamentti v. Virgili-Schettini, C-348/90 P, EU:C:1991:413,

5 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämä periaate perustuu siihen, että toimielin, jolla on laajemmat resurssit kuin virkamiehellä tai toimihenkilöllä, voi käyttää oikeudellista yksikköä sekä saada toimihenkilöjensä apua tai neuvontaa, ja virkamiehellä tai toimihenkilöllä, jolla ei välttämättä ole oikeusalan tietämystä, on oikeus käyttää ulkopuolisen oikeudellisen neuvonantajan palveluja. Lisäksi on joka tapauksessa todettava, että kuten Eurofound täsmensi prosessinjohtotoimiin vastatessaan, sen ei tarvinnut turvautua ulkopuolisen asianajotoimiston apuun, koska se on tehnyt Euroopan komission henkilöstöhallinnon osaston kanssa palvelutasosopimuksen hallinnollisten oikaisuvaatimusten käsittelyä varten.

66 Kolmanneksi Eurofound väittää virheellisesti muun muassa 5.11.1991 annettuun tuomioon parlamentti v. Virgili-Schettini (C-348/90 P, EU:C:1991:413) vedoten, ettei työsopimusten tekemiseen toimivaltaisen viranomaisen päätöksiin sovelleta mitään erityisiä muotoon liittyviä edellytyksiä, minkä vuoksi ulkopuolinen asianajotoimisto voi laatia ja allekirjoittaa niitä.

67 Kyseisestä tuomiosta ilmenee tosiasiallisesti 9.3.1978 annetussa tuomiossa Herpels v. komissio (54/77, EU:C:1978:45) vahvistettu tuomioistuimissa kehitetty oikeusperiaate, jonka mukaan virkamiehen henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisesti esittämään pyyntöön ei sovelleta mitään muotoon liittyviä edellytyksiä ja hallinnon on tulkittava ja ymmärrettävä sen sisältö kaikella sillä huolellisuudella, jota suuren ja hyvin varustetun organisaation on osoitettava yksityisiä, mukaan lukien henkilöstöään kohtaan. Toisin kuin Eurofound väittää, muotoon liittyvät edellytykset ovat kuitenkin joustavia yksinomaan virkamiesten tai toimihenkilöiden pyynnöissä, jotka voidaan esittää jopa ilman asianajajaa, mutta eivät muodollisessa päätöksessä, joka toimielimen on tehtävä tällaisen pyynnön perusteella ja jonka laadintaa ja allekirjoittamista ei voida siirtää ulkopuoliselle yksityisen sektorin yhteisölle, kuten edellä 57 kohdasta ilmenee.

68 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalaisen päätöksen yhteydessä on tehty toimivallan puutteesta johtuva virhe, mikä on muun muassa edellä 58 ja 60 kohdassa esitettyjen toteamusten perusteella hyvää henkilöstöhallintoa koskevien sääntöjen vastaista. Riidanalainen päätös on siksi kumottava (ks. vastaavasti tuomio 17.11.2017, Teeäär v. EKP, T-555/16, ei julkaistu, EU:T:2017:817, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

69 Hyvän oikeudenhoidon takaamiseksi myös kantajan toinen kanneperuste on kuitenkin tutkittava.

– *Toinen kanneperuste, joka koskee erityisesti avustamisvelvollisuuden laiminlyöntiä*

70 Kantaja väittää lähinnä, että Eurofound laiminlöi avustamisvelvollisuutta, koska se hylkäsi korvausvaatimuksen ennenaikaisesti tekemättä hänen 2.2.2018 pyytämäänsä tutkimusta. Tässä tutkimuksessa olisi kantajan mukaan pitänyt pyrkiä selvittämään turvallisuusvajetta eli määrittämään siitä vastuussa olevat ja riidanalaiseen asiakirja-aineistoon tutustuneet henkilöt sekä syy, miksi he olivat tehneet niin, ja antaa hänelle mahdollisuus perustella vahinkoa, josta hän vaati korvausta.

71 Eurofound kiistää nämä väitteet. Ensinnäkin Eurofound vastaa, ettei korvausvaatimusta hylätty ennenaikaisesti, koska sillä oli vaatimuksen esittämisajankohtana kaikki päätöksen tekemiseen tarvittavat tiedot ja koska kantajan olisi pitänyt tuolloin joko peruuttaa korvausvaatimuksensa tai odottaa kiusaamista koskevan hallinnollisen tutkimuksen ja tietosuojavaltuutetun tutkimuksen tuloksia ja esittää korvausvaatimus vasta sitten, jos se olisi ollut jommankumman tutkimuksen tuloksen perusteella aiheellista. Toiseksi Eurofound väittää, ettei se ole velvollinen tekemään tutkimusta, jotta kantaja voi arvioida, millaiseen korvaukseen hänellä on oikeus, eikä toimittamaan hänelle tarvittavaa näyttöä tällaisen vaatimuksen tueksi.

72 Aluksi on muistutettava, että henkilöstösääntöjen 24 artiklaan sisältyvästä puhtaasti esimerkinomaisesta tekojen luettelosta, jossa mainitaan erityisesti virkamiehen uhkaaminen, loukkaaminen, solvaaminen, hyökkääminen häntä vastaan tai hänen omaisuutensa vahingoittaminen virkamiehen aseman tai tehtävän vuoksi, ilmenee, että avustamisvelvollisuuden tarkoituksena on ainoastaan suojella unionin virkamiehiä ja toimihenkilöitä kolmansien osapuolten tai unionin virkamiesten ja toimihenkilöiden perusteettomilta hyökkäyksiltä, jotka ovat ristiriidassa työrauhan takaamisen kanssa. Unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännössä täsmennetään tältä osin, että avustamisvelvollisuus koskee ainoastaan tekoja, joita epäillään lainvastaisiksi ja joiden voidaan kohtuudella katsoa loukkaavan virkamiesten oikeuksia (ks. tuomio 9.9.2016, De Esteban Alonso v. komissio, T-557/15 P, ei julkaistu, EU:T:2016:456, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

73 Henkilöstösääntöjen 24 artiklan ensimmäisestä kohdasta johtuvan avustamisvelvollisuuden perusteella hallinnon on yksikön järjestyksen ja työrauhan vaarantuessa puututtava riittävän voimakkaasti asioiden kulkuun sekä toimittava olosuhteiden edellyttämällä nopeudella ja huolellisuudella tosiseikkojen toteamiseksi ja asianmukaisten johtopäätösten tekemiseksi niiden perusteella tietoisena kaikesta asiaan liittyvästä. Tätä varten riittää, että toimielimeltään suojaa vaativa virkamies esittää edes vähäistä näyttöä siitä, että hyökkäykset, joiden kohteeksi hän väittää joutuneensa, ovat todellisia. Kyseisen toimielimen on toteutettava tällaisten seikkojen perusteella asianmukaiset toimenpiteet ja erityisesti tehtävä tutkimus todetakseen kantelun taustalla olevat tosiseikat yhteistyössä kantelun esittäjän kanssa (ks. tuomio 9.9.2016, De Esteban Alonso v. komissio, T-557/15 P, ei julkaistu, EU:T:2016:456, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

74 Tämän oikeuskäytännön perusteella on tarkasteltava sitä, noudattiko Eurofound avustamisvelvollisuuttaan kantajan esitettyä pyyntönsä, jossa hän toi julki henkilötietojensa paljastamisen, jota voidaan pitää virkamiesten oikeuksia loukkaavana tekona.

75 Aluksi on todettava, että kantajan esittämän avustuspyynnön jälkeen Eurofound toteutti useita turvallisuusvajetta koskevia toimia. Ensinnäkin se korjasi tämän vajeen ja ilmoitti henkilöstölleen kyseisestä tapauksesta. Toiseksi se ilmoitti tästä vajeesta välittömästi tietosuojavaltuutetulle, johon se oli yhteydessä koko tietosuojavaltuutetun toisen tutkimuksen ajan. Kolmanneksi Eurofound pyysi turvallisuusvajeeseen liittyvien teknisten näkökohtien analysoinnissa apua muilta elimiltä, muun muassa Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastolta (Eurojust) ja Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastolta (Europol). Neljänneksi Eurofound pyysi ulkopuoliselta yhtiöltä tietoteknistä asiantuntija-apua ja viidenneksi tarkisti kattavasti voimassa olevia tietotekniikkaa koskevia toimintalinjoja ja menettelyjä, myös henkilötietojen suojan näkökulmasta.

76 Unionin yleinen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että hrlink-tiedostoon liittyvän turvallisuusvajeen vaikutusten rajoittamista koskevien toimien yhteydessä toteutetuista pyrkimyksistä huolimatta mitään varsinaista hallinnollista tutkimusta ei tehty sen varmistamiseksi, oliko kantaja itse tosiasiallisesti kärsinyt tästä vajeesta johtuneesta henkilötietojensa paljastamisesta, muun muassa asetuksesta N:o 45/2001 (josta on tullut luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta 23.10.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725 (EUVL 2018, L 295, s. 39)) johtuvien velvoitteiden perusteella.

77 Eurofound on sekä oikeudenkäyntiä edeltäneessä vaiheessa että unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävässä oikeudenkäyntimenettelyssä koko ajan väittänyt, ettei kantaja ole missään vaiheessa osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla sitä, että hänen henkilötietojensa paljastaminen oli tahallista, eikä sitä, että hänelle aiheutui vahinkoa niiden paljastamisesta. Eurofoundin mukaan siltä ei edellytetty muita toimia, koska turvallisuusvajeen aiheuttanut virhe oli luonteeltaan tekninen ja koska tietosuojavaltuutettu oli tyytyväinen Eurofoundin toteuttamiin toimiin.

78 Tältä osin riittää kuitenkin, kun Eurofoundin todetaan väittävän virheellisesti, että aiheutuneen vahingon perusteleminen edellyttää henkilötietojen tahallista paljastamista. On nimittäin tärkeää palauttaa mieleen, että oikeuskäytännön mukaan myös tahaton asetuksen N:o 45/2001 (josta on tullut asetus 2018/1725) säännösten vastainen henkilötietojen paljastaminen on virhe, joka voi johtaa kyseisen toimielimen vastuun syntymiseen (ks. vastaavasti tuomio 15.1.2019, HJ v. EMA, T-881/16, ei julkaistu, EU:T:2019:5, 54 ja 57 kohta).

79 Eurofound ei voi myöskään vedota pätevästi siihen, että tietosuojavaltuutettu oli tyytyväinen toteutettuihin toimiin, koska tietosuojavaltuutettu oli päättänyt vain toisen tutkimuksensa, joka oli aloitettu Eurofoundin tekemän ilmoituksen perusteella, mutta ei kantajan tekemän kantelun perusteella aloitettua ensimmäistä tutkimusta, joka keskeytettiin tämän oikeusasteen käsittelyn päättävän ratkaisun antamiseen asti.

80 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että Eurofound laiminlöi myös avustamisvelvollisuuttaan.

81 Näissä olosuhteissa toinen kanneperuste on hyväksyttävä ja riidanalainen päätös on kumottava, eikä kantajan esittämiä muita kanneperusteita, hänen näytön esittämistä koskevia pyyntöjään eikä hänen vastauksessaan esittämää prosessinjohtotoimea koskevaa vaatimusta, joka koskee muun muassa Eurofoundin edustajien prosessivaltuutuksen esittämistä, ole tarpeen tutkia. Eurofoundin 25.11.2020 jättämästä näytön esittämistä koskevasta pyynnöstä, joka liittyy kantajan 13.11.2020 arviointikertomuksensa yhteydessä tekemään henkilöstösääntöjen
90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun valitukseen, on riittävää todeta, ettei se liity mihinkään kanneperusteisiin, joita unionin yleisen tuomioistuimen mielestä on hyödyllistä tutkia riidanalaisen päätöksen kumoamisen yhteydessä, joten sitä ei ole tarpeen tutkia. Sama pätee kantajan vastauksen liitteisiin 9, 10 ja 13, joiden tutkimatta jättämistä Eurofound vaatii vastauksessaan.

Vahingonkorvausvaatimukset

82 Kantaja vaatii kannekirjelmässä korvausta henkilötietojensa paljastamisesta ja riidanalaisesta päätöksestä aiheutuneesta väitetystä aineettomasta vahingosta. Kantaja väittää vastauksessaan, että koska vastineesta ilmeni, että tietosuojavaltuutetulle oli paljastettu hänen kiusaamisen vuoksi esittämänsä avustuspyynnön koko sisältö ja että Eurofoundin vastine oli laadittu syyttävään ja parjaavaan sävyyn, hänen henkinen kärsimyksensä lisääntyi, minkä vuoksi korvauksen määrä on korotettava 200 000 euroon.

83 Eurofound vastaa, että sekä kannekirjelmässä että vastauksessa esitettyjen kaltaiset vahingonkorvausvaatimukset on jätettävä tutkimatta ja joka tapauksessa hylättävä perusteettomina.

Kannekirjelmässä esitettyjen vahingonkorvausvaatimusten tutkittavaksi ottaminen

84 Eurofound väittää, ettei kanteen kohde vastaa 21.6.2018 tehdyn valituksen kohdetta, mikä on yhdenmukaisuutta koskevan säännön vastaista, ja ettei kantaja ole noudattanut sääntöä, joka koskee käytettävissä olevien hallinnollisten oikeussuojakeinojen käyttämistä ennen oikeudenkäyntimenettelyä. Eurofound väittää muun muassa, ettei kantaja ensinnäkään vaatinut valituksessaan riidanalaisen päätöksen kumoamista siltä osin kuin siinä hylättiin hänen korvausvaatimuksensa ja ettei hänen korvausvaatimuksensa toiseksi sisältynyt kyseisen valituksen ensisijaiseen vaatimukseen vaan oli muotoiltu epämääräisesti ja esitetty toissijaisesti. Eurofoundin mukaan kantaja sitä paitsi täsmensi ensimmäisen kerran vasta kanteen ajankohtana, että 2.2.2018 esitetty korvausvaatimus koski sekä hänen henkilötietojensa paljastamisesta että väitetystä kiusaamisesta aiheutunutta aineetonta vahinkoa ja että 60 000 euron suuruinen summa koostui siten molemmista vahingon perusteista vaadittavista 30 000 euron summista. Eurofound toteaa lisäksi, että koska vahingonkorvauskanne liittyy läheisesti kumoamiskanteeseen, se on jätettävä tutkimatta sillä perusteella, että myös kumoamiskanne on jätettävä tutkimatta tai joka tapauksessa hylättävä perusteettomana.

85 Kantaja kiistää nämä väitteet.

86 Aluksi on todettava, että 21.6.2018 tehdyssä valituksessa esitetyt vaatimukset on muotoiltu lähes samalla tavalla kuin kantajan kanteessa esittämät vaatimukset (ks. edellä 11 kohta), minkä Eurofound myöntää vastineen 1.2 kohdassa.

87 Seuraavaksi on todettava, että vaikka kantaja ei selitä 21.6.2018 tehdyssä valituksessa, miksi hän muutti vahingon laajuutta 2.2.2018 esitettyyn vaatimukseen verrattuna, tämä seikka ei voi vaikuttaa vahingonkorvausvaatimusten tutkittavaksi ottamiseen. Oikeuskäytännön mukaan väitteiden yhdenmukaisuutta koskeva vaatimus koskee nimittäin ainoastaan hallinnollista valitusta ja kannetta, jotta voidaan välttää muun muassa se, että virkamies tai toimihenkilö vetoaa tiettyihin tai kaikkiin väitteisiin vasta oikeudenkäynnissä, minkä seurauksena mahdollisuudet riidan tuomioistuimen ulkopuoliseen ratkaisuun vähenevät huomattavasti (ks. vastaavasti tuomio 19.12.2019, Wehrheim v. EKP, T-100/18, ei julkaistu, EU:T:2019:882, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

88 Lopuksi on muistutettava, ettei tämä vastaavuuden sääntö saa sitoa tiukasti ja lopullisesti mahdollista oikeudenkäyntivaihetta, kunhan unionin tuomioistuimille esitetyillä vaatimuksilla ei muuteta hallinnollisen valituksen taustaa eikä kohdetta (ks. vastaavasti tuomio 19.12.2019, Wehrheim v. EKP, T-100/18, ei julkaistu, EU:T:2019:882, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Viimeksi mainitusta on kuitenkin todettava, että 2.2.2018 esitetty vaatimus, 21.6.2018 tehty valitus ja kanne perustuvat samaan seikkaan, nimittäin aineettoman vahingon korvaamiseen.

89 Vahingonkorvausvaatimukset on näin ollen otettava tutkittavaksi, koska kantaja esittää unionin yleisessä tuomioistuimessa vaatimuksia, jotka perustuvat samaan seikkaan kuin valituksessa esitetyt riitauttamisperusteet.

90 Tätä päätelmää ei voi kyseenalaistaa väite, jonka mukaan vahingonkorvauskanne on hylättävä, koska se liittyy läheisesti kumoamiskanteeseen, joka on hylättävä. Tässä yhteydessä on nimittäin palautettava mieleen, että ensimmäisen ja toisen kanneperusteen tarkastelun perusteella kanne on perusteltu.

91 Edellä esitetyn perusteella Eurofoundin esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Vastauksessa esitettyjen vahingonkorvausvaatimusten tutkittavaksi ottaminen

92 Eurofound väittää, että vastauksessa esitetyt vahingonkorvausvaatimukset on jätettävä tutkimatta, koska ne perustuvat uusiin vahingon perusteisiin, jotka esitettiin ensimmäisen kerran vastauksessa, ja koska kantaja ei käyttänyt hallinnollisia oikeussuojakeinoja ennen kyseisiä vahingon perusteita koskevan oikeudenkäyntimenettelyn vireille panoa.

93 Kantaja kiistää nämä väitteet.

94 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 artiklan e alakohdan mukaan kantajan on mainittava vaatimuksensa kannekirjelmässä. Näin ollen lähtökohtaisesti yksinomaan kannekirjelmässä esitetyt vaatimukset voidaan ottaa huomioon, ja se, onko kanne perusteltu, on tutkittava yksinomaan kannekirjelmään sisältyvien vaatimusten perusteella. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 84 artiklan 1 kohdassa sallitaan uusien perusteiden esittäminen sillä edellytyksellä, että ne perustuvat asian käsittelyn aikana ilmenneisiin oikeudellisiin seikkoihin ja tosiseikkoihin. Oikeuskäytännöstä ilmenee, että tämä edellytys koskee sitä suuremmallakin syyllä kaikenlaista vaatimusten muuttamista, ja tilanteessa, jossa asian käsittelyn kirjallisen vaiheen aikana ei ole ilmennyt uusia oikeudellisia seikkoja tai tosiseikkoja, ainoastaan kannekirjelmässä esitetyt vaatimukset voidaan ottaa huomioon (ks. määräys 27.3.2017, Frank v. komissio, T-603/15, ei julkaistu, EU:T:2017:228, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Perusteluja, joilla muutetaan unionin korvausvastuun varsinaista syytä, on lisäksi pidettävä sellaisena uutena perusteena, johon ei saa vedota asian käsittelyn kuluessa (ks. tuomio 11.6.2019, TO v. EEA, T-462/17, ei julkaistu, EU:T:2019:397, 236 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

95 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että vastaukseen sisältyvät uudet vahingonkorvausvaatimukset perustuvat uusiin vahingon perusteisiin, jotka muuttavat unionin vastuun perustetta, muun muassa aineetonta vahinkoa, johon kantaja vetoaa kannekirjelmässä, aiheuttaneita tekoja. Kantaja nimittäin väittää, että hänelle aiheutuneen väitetyn aineettoman vahingon perusteella vaadittavan korvauksen määrää on perusteltua korottaa, koska tietosuojavaltuutetulle paljastettiin 1.8.2018 päivätyllä kirjeellä koko häntä koskevan asiakirja-aineiston sisältö ja koska Eurofoundin vastine oli laadittu syyttävään ja parjaavaan sävyyn.

96 Koska nämä uudet vahingon perusteet johtuivat hallinnon väitetyistä virheistä, niiden on siten oltava uuden oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn kohteena. Tässä yhteydessä on muistutettava, että tällaisessa tapauksessa tämä menettely on välttämättä aloitettava henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla pyynnöllä, jossa työsopimusten tekemiseen toimivaltaista viranomaista kehotetaan korjaamaan väitetty vahinko, minkä jälkeen kyseisen pyynnön hylkäämistä koskevasta päätöksestä on tarvittaessa valitettava (ks. vastaavasti määräys 25.3.2020, Lucaccioni v. komissio, T-507/19, ei julkaistu, EU:T:2020:118, 54 ja 55 kohta).

97 Koska kantaja ei ole noudattanut eikä edes pannut vireille asianmukaista oikeudenkäyntiä edeltävää menettelyä riitauttaakseen kyseiset virheet, kantajan vastauksessa esitetyt vahingonkorvausvaatimukset on näin ollen jätettävä tutkimatta, joten ainoastaan kannekirjelmässä esitetyt vahingonkorvausvaatimukset on otettava tutkittavaksi.

Väitetyn aineettoman vahingon korvaamista koskevan vaatimuksen perusteltavuus

98 Ensinnäkin riidanalaisesta päätöksestä johtuvasta aineettoman vahingon perusteesta on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan lainvastaisen toimen kumoaminen voi sellaisenaan olla asianmukainen ja lähtökohtaisesti riittävä korvaus henkisestä kärsimyksestä, joka tästä toimesta on voinut aiheutua. Näin ei kuitenkaan ole, jos kantaja osoittaa, että hänelle on aiheutunut henkistä kärsimystä, joka on erillään kumoamisen perustana olevasta lainvastaisuudesta ja jota ei voida kokonaan korvata tällä kumoamisella (ks. tuomio 30.1.2020, BZ v. parlamentti, T-336/19, ei julkaistu, EU:T:2020:21, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

99 Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin todettava, ettei kantaja osoita, miksi tätä vahingon perustetta ei voida kokonaan korvata vahingon aiheuttaneen riidanalaisen päätöksen kumoamisella.

100 Näissä olosuhteissa unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että riidanalaisen päätöksen kumoaminen on asianmukainen ja riittävä korvaus tästä vahingosta, joten kyseisen vahingon perusteen korvaamista koskevat vaatimukset on hylättävä.

101 Toiseksi kantajan henkilötietojen paljastamisesta johtuvan aineettoman vahingon perusteesta on muistutettava, että Eurofoundin on SEUT 266 artiklan nojalla toteutettava tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Lisäksi kantajan tekemän kantelun perusteella aloitettu tietosuojavaltuutetun ensimmäinen tutkimus keskeytettiin tämän oikeusasteen käsittelyn päättävän ratkaisun antamiseen asti.

102 Koska unionin yleinen tuomioistuin ei voi ottaa kantaa kyseisen tutkimuksen tulokseen eikä tuomion täytäntöön panemiseksi toteutettaviin toimiin, joiden perusteella kantaja voi päättää esittää uuden vahingonkorvausvaatimuksen, henkilötietojen paljastamisesta aiheutuneen aineettoman vahingon korvaamista koskevat vaatimukset on hylättävä ennenaikaisina.

103 Edellä esitetyn perusteella riidanalainen päätös on kumottava siltä osin kuin siinä hylätään kantajan esittämä avustuspyyntö, ja kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

104 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, kukin asianosainen vastaa omista kuluistaan. Unionin yleinen tuomioistuin voi kuitenkin päättää, että asianosainen vastaa omista kuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan suhteellinen osuus vastapuolen kuluista, jos tämä on perusteltua asiassa ilmenneiden seikkojen vuoksi.

105 Koska käsiteltävässä asiassa kanne pääasiallisesti hyväksytään, on asianmukaista päättää, että Eurofound vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja että se velvoitetaan korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Ulkopuolisen asianajotoimiston 22.3.2018 laatima ja allekirjoittama päätös, joka koskee AH:n esittämää henkilötietojensa ilmaisemiseen liittyvää avustuspyyntöä, kumotaan.**

2) **Kanne hylätään muilta osin.**

3) **Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound) vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan AH:n oikeudenkäyntikulut.**

Kanninen Półtorak Stancu

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä syyskuuta 2021.

Allekirjoitukset